Пролетары ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі.

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 47 (7377)

АЎТОРАК 19 МАЯ 1942 г.

ПРАЧЫТАЙ І ПЕРАДАЙ ДРУГОМУ

ПАРТЫЗАНЫ І ПАРТЫЗАНКІ!

ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ МОЦНА Б'Е НЯМЕЦКА-ФАШЫСЦКІХ ПАГАНЦАЎ НА ФРОНЦЕ. ДАПАМАГАЙЦЕ ЁЙ СВАІМІ САКРУШАЛЬНЫМІ УДАРАМІ Ў ТЫЛУ НЯМЕЦКІХ ЗАХОПНІКАЎ.

СУМЕСНЫМІ СІЛАМІ ДАБ'ЁМСЯ КАНЧАТКОВАГА РАЗГРОМУ ЗАКЛЯТАГА ВОРАГА Ў 1942 ГОДЗЕ.

Гітлераўскія варвары хочуць адабраць у нас нашу зямлю

Фашысцкія бандыты, часова захапіўшы нашу родную Беларусь, замучылі і расстралялі сотні тысяч совецкіх людзей, ператварылі ў руіны квітнеючыя гарады і вёскі. Яны грабяць насельніцтва, пакідаючы людзей на галодную смерць. Гэтыя злачынствы і невядомыя ў гісторыі чалавецтва зверствы крывавы кат Гітлер называе «новым парадкам».

Цяпер нямецкія акупанты ажыццяўляюць яшчэ адно злачынства, новыя здзекі над беларускім сялянствам. Аб гэтым рассказвае сёння ў нашай газеце селянін Чавускага раёна.

Фашысты ўстанаўліваюць у Беларусі «новы парадак» землякарыстання. Яны адбіраюць у сялян галоўную крыніцу жыцця — зямлю.

Зямля, аблітая крывёю і потам нашага народа, зямля, за якую беларускае сялянства змагалася стагоддзямі, зямля, якая заваявана вялікай Кастрычніцкай Социялістычнай Рэволюцыяй і Совецкай Уладаю навечна замацавана за калгасным сялянствам—гэтая свяшчэнная зямля па злачынных намерах фашыстаў павінна перайсці ва ўласнасць акупантаў, яна раздаецца нямецкім памешчыкам і каланізатарам. На іх павінны працаваць сялянскія абшчыны.

Акупанты стварылі нямецкія зямельныя ўпраўленні, начале якіх пастаўлены гітлераўскія афіцэры, сынкі нямецкіх памешчыкаў і кулакоў, адборныя фашысцкія галаварэзы.

Па беларускіх вёсках шныраюць нямецкія памешчыкі, каб стварыць сабе буйныя маёнткі, каб ператварыць у пакорных рабоў беларускіх сялян. Вось у чым сутнасць «новага парадка» землякарыстання, які ўстанаўлівае ў Беларусі буйнейшы нямецкі памешчык барон Розенберг. Згодна гэтага «парадка» селяніну астаецца «права» быць прыгонным рабом, пакорна цярпець памешчыцкі бізун і паміраць з голаду.

Але не ўдасца ім ператварыць у пакорных рабоў беларускіх сялян, не ўдасца ворагу гаспадарыць на нашай зямлі.

З кожным днём у Беларусі ўсё шырэй разгараецца полымя партызанскай вайны. Увесь наш народ узняўся на смяротную барацьбу з гітлераўскімі бандытамі. Чырвоная Армія ўступіла ўжо на беларускую зямлю, знішчае і гоніць на Захад фашысцкія полчышчы. Блізак дзень нашай перамогі.

Браты і сёстры роднай Беларусі! Мацней удар па нямецкіх захопніках! Усе, як адзін, бярыцеся за зброю, уступайце ў партызанскія атрады і знішчайце фашысцкіх катаў, знішчайце нямецкія зямельныя ўпраўленні, зрывайце ўсе разбойніцкія загады гітлераўскіх захопнікаў!

Беларусь была і будзе совецкай!

Паспяховае наступленне нашых войск на Харкаўскім напрамку

12 мая нашы войскі, перайшоўшы ў наступленне на Харкаўскім напрамку, прарвалі абарону нямецкіх войск і, адбіўшы контратакі буйных танкавых злучанняў і мотапяхоты, прасоўваюцца на Захад.

За час з 12 па 16 мая нашы часці прасунуліся на глыбіню 20—60 кіламетраў і вызвалілі звыш 300 насялёных пунктаў.

За названы перыяд нашымі войскамі, згодна папярэдніх даных, ЗАХОПЛЕНЫ ў праціўніка наступныя трафеі: гармат — 365, танкаў — 25, мінамётаў — 188, кулямётаў — 379, снарадаў — 46.413 і асобна 89 скрынак са снарадамі, мін — 23.284, патронаў — каля 1.000.000 штук, гранат — 13.000, аўтамашын — 90, радыёстанцый — 29, артылерыйскіх, харчовых і складаў рэчаў — 38.

Захоплена ў палон звыш 1.200 салдат і афіцэраў праціўніка.

За гэты-ж час ЗНІШЧАНА: 400 нямецкіх танкаў, 210 гармат, 33 мінамёты, 217 кулямётаў, каля 700 аўтамашын, больш 100 падвод з грузамі, 12 розных складаў, 147 самалётаў.

Знішчана каля 12 тысяч нямецкіх салдат і афіцэраў.

Наступленне прадаўжаецца.

СОВІНФОРМБЮРО.

УКАЗ ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР

АБ ПРЫСВАЕННІ ЗВАННЯ ГЕРОЯ СОВЕЦКАГА САЮЗА тав. СІЛЬНІЦКАМУ М. Ф.

За адвагу і геройства, праяўленыя ў партызанскай барацьбе ў тылу супроць нямецкіх захопнікаў, прысвоіць званне **Героя Совецкага Саюза** з уручэннем ордэна **Леніна** і медалі **«Залатая Звязда» Сільніцкаму Міхаілу Фёдаравічу.**

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР М. КАЛІНІН.
Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР А. ГОРКІН.

Масква, Крэмль, 15 мая 1942 г.

УКАЗ ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР

АБ УЗНАГАРОДЖАННІ ОРДЭНАМІ І МЕДАЛЯМІ ПАРТЫЗАН, ЯКІЯ ВЫЗНАЧЫЛІСЯ Ў ПАРТЫЗАНСКАЙ БАРАЦЬБЕ Ў ТЫЛУ СУПРОЦЬ НЯМЕЦКІХ ЗАХОПНІКАЎ

За доблесць і мужнасць, праяўленыя ў партызанскай барацьбе ў тылу супроць нямецкіх захопнікаў, **узнагародзіць:**

ОРДЭНАМ ЛЕНІНА

1. **Дзьячкова** Міхаіла Іванавіча.
2. **Шмырова** Міная Філіпавіча.

ОРДЭНАМ ЧЫРВОНАГА СЦЯГУ

1. **Воранава** Дмітрыя Егоравіча.
2. **Захарава** Якава Захаравіча.
3. **Курмелева** Грыгорыя Сцяпанавіча.
4. **Міхайлава** Рамана Архіпавіча.
5. **Райцэва** Данііла Фядотавіча.
6. **Старавойтава** Владзіміра Васільевіча.
7. **Шпакава** Сцяпана Трафімавіча.
8. **Шкрэдо** Рычарда Владзіслававіча.

ОРДЭНАМ ЧЫРВОНАЙ ЗВЯЗДЫ

1. **Купчэнка** Міхаіла Іванавіча.
2. **Карповіча** Івана Сямёнавіча.
3. **Клімовіча** Ефіма Фёдаравіча.
4. **Міканенка** Івана Фёдаравіча.
5. **Несцярэнка** Івана Сцяпанавіча.
6. **Савіна** Івана Аркадзьевіча.

МЕДАЛЛЮ «ЗА АДВАГУ»

1. **Ершова** Фёдара Пракоф'евіча.
2. **Зайцава** Трафіма Іванавіча.
3. **Краўчанка** Паўла Сямёнавіча.
4. **Кандраценка** Аляксандра Трафімавіча.
5. **Паліўкіна** Андрэя Максімавіча.
6. **Шышпарэнка** Івана Савельевіча.

МЕДАЛЛЮ «ЗА БАЯВЫЯ ЗАСЛУГІ»

1. **Гваздзёва** Івана Іванавіча.
2. **Екубенка** Максіма Іванавіча.
3. **Зязюліна** Пятра Іванавіча.
4. **Забаўленка** Ягора Аляксеевіча.
5. **Клімовіча** Фёдара Паўлавіча.
6. **Купчэнка** Мірона Іванавіча.
7. **Каралькова** Парфена Дмітрыевіча.
8. **Салаўянава** Васілія Усцінавіча.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР М. КАЛІНІН.

Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР А. ГОРКІН.

Масква, Крэмль. 15 мая 1942 г.

Мы не адступім ад сваёй клятвы

(ПІСЬМО ПАРТЫЗАН)

З ПАЧАТКУ ВАЙНЫ ДЗЕЙНІЧАЕ Ў БЕЛАРУСІ НАШ ПАРТЫЗАНСКІ АТРАД. ЁН РОС З КОЖНЫМ ДНЁМ І ЦЯПЕР З'ЯЎЛЯЕЦЦА ГРОЗНАЙ СІЛАЙ СУПРОЦЬ КРЫВАВЫХ ЗАХОПНІКАЎ НАШАЙ ЗЯМЛІ.

ЗА ГЭТЫ ЧАС МЫ АДБІЛІ Ў НЕМЦАЎ ВЯЛІКІ ХАРЧОВА-ФУРАЖНЫ СКЛАД І ПЕРАПРАВІЛІ Ў ЧЫРВОНУЮ АРМІЮ 640 ТОН БУЛЬБЫ, 600 ТОН СЕНА, 100 ТОН САЛОМЫ. УСЁ АСТАТНЯЕ СА СКЛАДА МЫ РАЗДАЛІ МЯСЦОВАМУ НАСЕЛЬНІЦТВУ.

У ВЁСЦЫ Б. НАШ АТРАД НАПАЎ НА БАТАЛЬЁН НЯМЕЦКІХ САЛДАТ І АФІЦЭРАЎ, ЯКІЯ ПАЧАЛІ ГРАБІЦЬ НАСЕЛЬНІЦТВА І ВЫГАНЯЦЬ ЯГО Ў ГЕРМАНІЮ. МЫ ЗНІШЧЫЛІ 284 ФАШЫСТАЎ, ЗАБРАЛІ Ў ІХ АДНУ ГАРМАТУ І 4 МІНАМЁТЫ.

ГЭТА ТОЛЬКІ АСОБНЫЯ ПРЫКЛАДЫ ДЗЕЙНАСЦІ АТРАДА. МЫ ЦЯПЕР НЕ ДАЕМ ПОДЛЫМ НЕНАВІСНЫМ ФАШЫСТАМ СПАКОЮ НІ ЎДЗЕНЬ, НІ ЎНОЧЫ, ЗНІШЧАЕМ ІХ НА КОЖНЫМ КРОКУ. МЫ ДАЛІ ВЯЛІКУЮ КЛЯТВУ — БІЦЬ КРЫВАВЫХ ПРЫШЭЛЬЦАЎ ДАТУЛЬ, ПАКУЛЬ ПОЎНАСЦЮ НЕ АЧЫСЦІМ АД ГЭТАЙ БРЫДЫ ЎСЁЙ НАШАЙ РОДНАЙ ЗЯМЛІ. І АД СВАЁЙ КЛЯТВЫ НІКОЛІ НЕ АДСТУПІМ.

ПЕРАДАЕМ БАЯВОЕ ПАРТЫЗАНСКАЕ ПРЫВІТАННЕ ЎСІМ, ХТО, НЕ ШКАДУЮЧЫ ЖЫЦЦЯ, ЗМАГАЕЦЦА ЗА ШЧАСЦЕ РАДЗІМЫ, ЗА СОВЕЦКУЮ БЕЛАРУСЬ.

ДА РАДАСНАЙ СУСТРЭЧЫ, ТАВАРЫШЫ!

Па даручэнню атрада: камандзір атрада Р., камісар атрада М.

У партызанскім атрадзе

(Ад нашага спецыяльнага карэспандэнта)

Гераічна змагаецца з акупантамі ў тылу ворага партызанскі атрад тав. Д. Нядаўна атрад зрабіў паспяховы налёт на насялёны пункт Ч., у якім быў размешчан нямецкі гарнізон. Мужныя помстнікі, нягледзячы на перавагу гітлераўцаў у жывой сіле і тэхніцы, нечакана ўдарылі ў самы цэнтр размяшчэння ворага, перабілі каля палавіны гарнізона, падпалілі гараж з двума танкамі.

З асаблівай храбрасцю ў гэтым баю з акупантамі змагаліся партызаны падраздзялення тав. Е. Тав. Е. малады, але смелы камандзір. Разам са сваім падраздзяленнем ён ва ўпор расстрэльваў гітлераўцаў.

У выніку гэтага боя партызаны захапілі новыя віды зброі, якую яны скарыстаюць для знішчэння акупантаў.

У АТРАД ПРЫШЛА МОЛАДЗЬ

Нядаўна ў атрад тав. Д. улілася група маладых партызан — комсамольцаў. Яны паказалі сябе мужнымі і вынослівым змагарамі з гітлераўскімі бандамі. Толькі за адзін месяц у тылу яны ўзарвалі пяць мастоў і адну трубу на шасейнай дарозе. Узоры гераізма праявілі комсамольцы т.т. А., Г. і М. Кожны з іх з вялікай прагай помсты ідзе на выкананне баявых заданняў.

ГЕРОЙСКІ ПОДВІГ ТОЛІ К.

Сям'я совецкіх патрыётаў К. бязлітасна громіць нямецкіх акупантаў. Бацька і сын у атрадзе тав. Д. — лепшыя байцы. Толя яшчэ малады, яму ўсяго 20 год. Выконваючы баявое заданне атрада, Толя трапіў ў акружэнне шасцідзесяці гітлераўцаў. Не разгубіўшыся, ён адзін уступіў у бой. Каля 10 паганцаў Толя ўлажыў на месцы, а з астатнімі прадаўжаў мужны паядынак.

Варожая куля спыніла маладое жыццё. Толя — слаўны і незабыўны сын беларускага народа — памёр так, як паміраюць совецкія патрыёты. Над магілай Толі партызаны атрада тав. Д. пакляліся бязлітасна біць, праліваць пудамі паганую кроў нямчуры да таго часу, пакуль на беларускай зямлі не астанецца ні аднаго акупанта.

Якуб БОНДАР.

Н-скі раён Беларусі.

НЕ ПАНАВАЦЬ НЕМЦАМ НА БЕЛАРУСКАЙ ЗЯМЛІ!

Зямельнае ярмо на нашай шыі

(Пісьмо з Чавускага раёна, Магілеўскай вобласці)

Як толькі прышла вясна, адразу скончыліся зімовыя развагі нямецкіх акупантаў аб зямельнай рэформе і пачалася самая гэтая «рэформа». Усё-адно як усклалі ярмо на нашу шыю, як увагналі чалавека ў хамут. Зімой нямецкае гадаўё ўсё-ж такі выразна не гаварыла аб рэформе. Гаварылася, што зямля будзе апрацоўвацца «абшчынай», што свой надзел атрымаюць «лепшыя гаспадары».

Што-ж гэта за гаспадары такія?

У раёне створана «Нямецкае зямельнае ўпраўленне». Як і ў іншых суседніх раёнах начальнікам гэтага ўпраўлення з'яўляецца нямецкі афіцэр, сынок якога-небудзь прускага барона ці памешчыка. Гэта якраз тыя самыя гітлераўскія каты, якія вешаюць і расстрэльваюць нашых людзей, ганьбаць нашых дзяўчат, замучваюць нашых дзяцей і жонак.

У раён прыпаўзлі нямецкія памешчыкі. Яны шныраюць па калгасах, прыглядаюцца дзе лепшая зямля, каб наладзіць тут свае маёнткі. Адным словам, нас хочуць зрабіць прыгоннымі рабамі. Нямецкае гадаўё навалаклося да нас, каб смактаць нашу кроў, жэрці наш хлеб, камандаваць намі, насаджаць у нас усё, усё нямецкае і здзеквацца з усяго нашага роднага.

Немцы абвясцілі, што зямлю атрымаюць тыя, якія «спачуваюць нямецкай уладзе». Гэта значыць — падлізнікі нямецкага каменданта, паліцэйскія, шпіёны, кулакі і іншая сволач, якая будзе дапамагаць захопнікам грабіць наша дабро і знішчаць нашых людзей.

Вось і «новы парадак» землякарыстання. Гэта значыць, што гітлераўскія малойчыкі хочуць стаць гаспадарамі нашай зямлі, што сяляне будуць араць і сеяць, а немцы будуць жэрці. Мы апынуліся ў ярме нямецкай зямельнай рэформы. Наша жыццё стала як у цёмным мяшку.

Таварышы, браты родныя! Няма іншай рады, як чакаць прыходу Чырвонай Арміі і самім глушыць нямецкую поскудзь, як толькі можам.

Пятро Нарэйка.

ВОСЬ ЯКІЯ Ў НЕМЦАЎ «СЯЛЯНЕ»

Аказваецца, што лёс беларускіх сялян у гітлераўскіх разбойнікаў вырашаюць тыпы накшталт Адамовіча. Гэта ён і яму падобныя былі ў дэлегацыі, якая дзякавала фашыстам за так званую «зямельную рэформу». Хто-ж такі Адамовіч?

Антон Адамовіч—сынок царскага чыноўніка, вядомы нам не толькі як здраднік, але і стары ўжо нямецкі шпіён. Гэты прайдоха не толькі ніколі не быў селянінам, але і вёскі ў вочы не бачыў.

Не дзіўна, што гэтую сабачую душу немцы абулі ў лапці «селяніна», каб яна старанна лізала боты крывавых фашыстаў за... беларускіх «сялян».

А беларускія сяляне, на якіх нагла і адкрыта акупанты накідваюць ярмо няволі, самі будуць гаспадарамі свайго жыцця. У барацьбе за сваю волю, за сваю зямлю яны зломяць галовы паганай нямчуры і іх пасобнікам тыпа Адамовіча.

(З пісьма селяніна Арцёма К. з Міншчыны).

Нямецкая варона ўласнага ценю баіцца

Нямецкія акупанты пад пагрозай расстрэлу забаранілі насельніцтву Беларусі пасля 18 гадзін выходзіць з хаты.

Фашысцкая варона, якая яшчэ нядаўна ўбіралася ў паўлінавыя пер'і, задзірала ўгору хвост і крычала, што ўвесь свет пераверне, цяпер усё не толькі куста баіцца, а і свайго ўласнага ценю.

Невялікая група партызан пад камандаваннем тав. С. напала на нямецкую ўправу ў раённым гарадзе Б. у той час, калі фашысцкі камендант праводзіў нараду са сваімі стаўленікамі — старастамі і паліцэйскімі. Партызаны знішчылі ўвесь гэты агідны зброд разам з камендантам і нямецкай аховай. Праз некалькі дзён у фашысцкім лістку, які выдаецца ў Віцебску, збянтэжаны нямецкі пісака паведамляў, што «на павятовую ўправу напаў партызанскі атрад у колькасці тысячы чалавек, на ўзбраенні якога ёсць артылерыя, танкі, кулямёты, мінамёты».

Часам варона прабуе хітрыць. Каб утаіць ад насельніцтва тое, што Чырвоная Армія гоніць немцаў, што яна ўвайшла ўжо у Беларусь, фашысты ў адной беларускай вёсцы кінуліся на такую бязглуздую выдумку. Са шчоткай ў руках на двор вышаў салдат і, каб усе бачылі, пачаў ваксаваць афіцэрскія боты.

— Вось, — гаварыў ён так, каб усе чулі, — паны афіцэры сёння едуць у Маскву на бал.

Сяляне слухалі і, пасмейваючыся, між сабой гаварылі: «Брашы, брашы, сабака». І тае-ж ночы прымусілі паноў афіцэраў добра патанцаваць, але не на бале, а перад сваёй смерцю. Ад раптоўнага налёту партызан не ўратаваўся ні адзін фашыст. Той эрзац — франт, якому ўдзень так старанна салдат глянцаваў боты, з перапуду не знаў куды дзецца і кінуўся ў падпечак. Куры яго, вядома, не маглі выдаць, бо ўсіх іх ужо даўно з'елі фашысты. Перапалоханы афіцэрык, прыняўшы падпечак за дзот, ужо лічыў, што смерць абмінула яго. Увайшоўшы ў хату з гаспадыняй партызаны, нібыта нічога не ведаючы, павялі гаворку пра курэй.

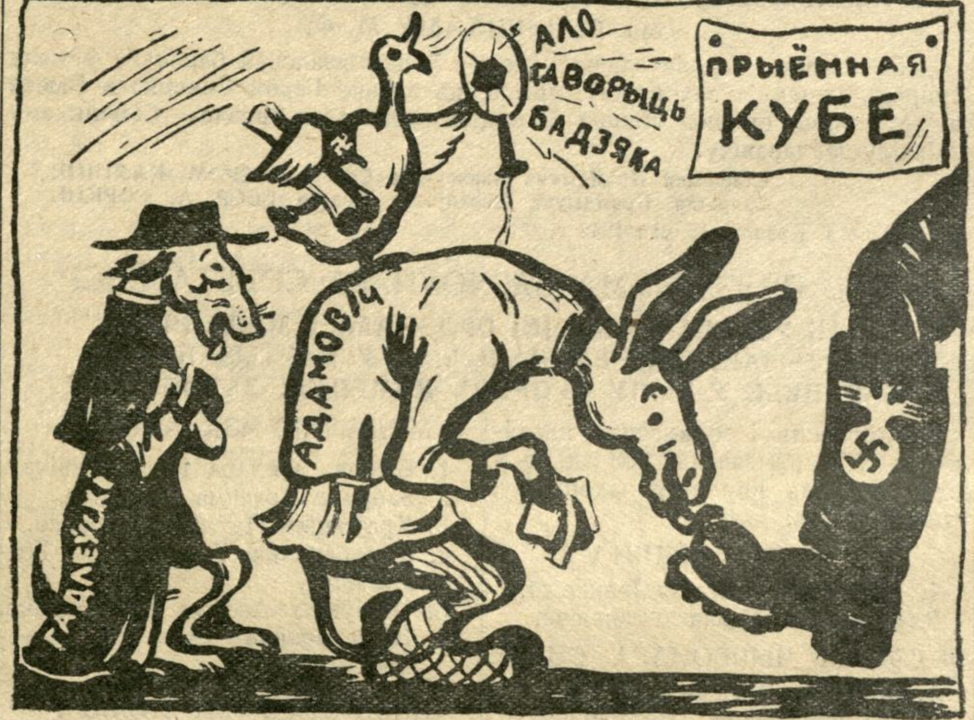
— Дзе там, сынкі, тыя куры, — гаварыла, усміхаючыся, гаспадыня, — усіх да аднае перажэрлі гіцлі праклятыя. Толькі вось пеўня аднаго пакінулі.

— Паглядзім, што за певень, — сказаў адзін партызан і пачаў выпорваць афіцэра з падпечку. Той, калоцячыся выпаўз на хату, увесь у курыным пер'і, у брудзе.

— Гэта-ж не певень, а паршывая варона! — сказаў партызан і хату скалынуў магутны рогат.

Вочы нямецкай вароны са страху лезуць на лоб. Давайце-ж, таварышы партызаны, ударым так, каб яны вылезлі назаўсёды, навечна!

Цім. Крысько.

Фашысты новы лад далі —
Ярмо зямельнае рэформы.
Ды людзі нашае зямлі
Не ўмеюць дзякаваць за ёрмы.
Каб селяніну «памагчы»,
Палезлі з нор паслугачы.
Шпіён Гадлеўскі на амбоне
Балбоча казань аб законе,
Па радыё, нібы сабака,
Скавыча кожны дзень Бадзяка.
А самы вёрткі сукін сын,
Гер Адамовіч, як скаціна,
Абуўшы лапці селяніна,
Папёр з падзякай у Берлін.
Ну, што-ж, за іхнія затраты
Народ аддзякуе таксама:
Для іх у грозны дзень расплаты
І куля знойдзецца і яма.

Язэп КАСІЛА

МІЖНАРОДНАЯ ІНФАРМАЦЫЯ

НАПРУЖАНАЯ АБСТАНОЎКА ВА ФРАНЦЫІ

ЛОНДАН. Згодна новым паведамленням, абстаноўка ва Францыі становіцца ўсё больш напружанай. Францыя напамінае кіпучы кацёл.

Па ўсёй Францыі акты сабатажа адбываюцца адзін за адным, і з кожным днём яны носяць усё больш пагражаючы характар. Сотні антыгітлераўскіх лістовак уночы раскідваюцца па ўсяму Парыжу.

ПАВЯЛІЧЭННЕ ВЫПУСКУ САМАЛЁТАЎ У АМЕРЫЦЫ

НЬЮ-ЁРК. У амерыканскім друку апублікаваны даныя аб выпуску самалётаў у Злучаных Штатах Амерыкі. Калі к канцу 1939 года авіяпрамысловасць давала да 200 самалётаў у месяц, дык ужо вясною 1940 г. выпуск павялічыўся прыкладна да 500 у месяц.

У першым квартале мінулага года авіяцыйная прамысловасць ЗША ўжо выпускала па 1.000 самалётаў у месяц. А к верасню 1941 г. выпуск самалётаў удвоіўся. Пасля ўступлення ЗША ў вайну выпуск самалётаў павялічыўся на 50 процантаў.

АКУПАНТЫ БАЯЦЦА СОВЕЦКІХ ПАРТЫЗАН

СТАМБУЛ. Тут паведамляюць, што італьянская газета змясціла артыкул аб партызанскай вайне ў часова акупіраваных совецкіх раёнах.

У артыкуле гаворыцца, што германскае камандаванне, нарэшце, «зразумела, якую небяспеку прадстаўляе сабою партызанская вайна. Супроць партызан нялёгка змагацца. Партызанская вайна аказалася зусім невядомай дагэтуль для салдат. Яны не ведалі, як змагацца з гэтым праціўнікам. Каб паспяхова змагацца з партызанамі трэба іх знайсці. А вось гэта цяжэй за ўсё».

РАБОТНІКІ АСВЕТЫ АДДАДУЦЬ УСЕ СІЛЫ НА ВЫЗВАЛЕННЕ БЕЛАРУСІ

Азвярэлыя фашысты з упартай злосцю знішчаюць культурныя каштоўнасці ў часова акупіраванай імі Беларусі. Цудоўныя будынкі беларускага ўніверсітэта, дзяржаўнай беларускай бібліятэкі, велічныя будынкі Беларускай Акадэміі навук, івернага тэатра, палаца піянераў у Мінску немцы ператварылі ў руіны. Яны спалілі будынак Рагачоўскага настаўніцкага інстытута. Сталінскія школы ва ўсіх беларускіх гарадах або спалены, або ўзарваны. Сельскія школы, клубы, чытальні ператвораны акупантамі ў канюшні.

Беларускія дзеці не вучацца. Дзені-дзе фашысты стараюцца грозьбай і гвалтам праз арганізацыю гітлераўскіх школ анямечваць беларускіх дзяцей. Але нашы дзеці зусім не ходзяць у гэтыя школы. Беларускія настаўнікі пайшлі ў лясы, у партызаны для змагання з лютым ворагам. Тысячы беларускіх педагогаў вышлі ў тылавыя вобласці Совецкага Саюза і вядуць педагагічную працу. Усюды яны выявілі сябе як вопытныя настаўнікі, арганізатары і выкладчыкі, многа іх вылучана на кіраўнічую работу. Сотні і тысячы работнікаў асветы Беларусі гераічна змагаюцца з ворагам на фронце.

Дзесяткі тысяч беларускіх дзяцей вывезены ў тыл. 132 беларускія дзіцячыя дамы знаходзяцца ў тылавых раёнах Совецкага Саюза. Вывезеныя з Беларусі дзеці акружаны клопатам і вучацца ў школах. Дзеля прыкладу назавём Рагачоўскі дзіцячы дом, які ў колькасці 140 дзяцей і з усім педагагічным калектывам на новым месцы ў Тамбоўскай вобласці завёў ужо сваю гаспадарку. Вучоба і жыццё дзяцей ідзе нармальна. Добра адчуваюць сябе і дашкольнікі 33-га Мінскага дзіцячага саду ў г. Мічурынску. У поўным складзе эвакуіраваўся піянерскі лагер «Нарач» з Вілейскай вобласці.

Беларускі Наркамат асветы праводзіць вялікую падрыхтоўчую працу для хуткага аднаўлення ўсіх школ, навуковых і палітасветных устаноў на Беларусі адразу-ж пасля вызвалення яе ад немцаў.

Ужо ўзяты на ўлік тысячы беларускіх педагогаў. Кожны дзень у Наркомасветы прыходзяць пісьмы ад усё новых настаўнікаў.

Вядзецца падрыхтоўка да аднаўлення педінстытутаў, дзяржаўнага ўніверсітэта. Падлічваецца маёмасць навуковых устаноў, вывезеная ў тыл. Падрыхтоўваюцца вучэбныя планы і праграмы.

Чырвоная Армія адціскае акупантаў на захад. Скора Беларусь будзе вызвалена. Беларускае настаўніцтва аддасць ўсе свае сілы для аднаўлення справы асветы ў роднай Беларусі.

З гарачым заклікам мы ўсе звярачаемся да вас, беларускія настаўнікі, якія жывуць ў раёнах, акупіраваных ворагам. Усе далучайцеся да партызанскага руху! Разам з усім народам знішчайце нямецкіх акупантаў!

Е. УРАЛАВА,
Народны Камісар асветы БССР

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

9010.